

Nr. 3-530 din 15.12.2025

APROB

DIRECTORUL INSTITUTULUI PENTRU STUDII
POLITICE DE APĂRARE ȘI ISTORIE MILITARĂ

Carmen-Sorina RIJNOVEANU

**CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ AL
PERSONALULUI DIN CADRUL INSTITUTULUI PENTRU STUDII
POLITICE DE APĂRARE ȘI ISTORIE MILITARĂ, CARE DESFĂȘOARĂ
ACTIVITĂȚI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ**

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – Codul de etică și deontologie profesională¹, denumit în continuare Cod, va contribui la consolidarea valorilor și bunelor practici de integritate ale personalului Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM), care își desfășoară activitatea în domeniul cercetării științifice, denumit în continuare personal de cercetare științifică.

Art. 2. – Codul are drept scop definirea cadrului etic și deontologic și a normelor de integritate ale personalului de cercetare din cadrul ISPAIM, astfel încât acesta să îndeplinească cu profesionalism, obiectivitate, onestitate și loialitate atribuțiile care îi revin. Acest cod corespunde principiilor general acceptate de comunitatea științifică internațională, ilustrând angajamentul ISPAIM de a respecta valorile și standardele calitative europene și internaționale, principiile cuprinse în Carta Europeană a Cercetătorilor și în Codul european de conduită privind integritatea în cercetare, precum și diversitatea punctelor de vedere academice.

Art. 3. – (1) Normele de conduită profesională prevăzute de Cod constituie un ghid al comportamentului acceptabil din punct de vedere moral și etic la nivel instituțional.

(2) ISPAIM este responsabil pentru respectarea normelor și valorilor etice în activitatea de cercetare științifică care se desfășoară în cadrul acestuia.

Art. 4. – (1) În exercitarea profesiei sale, personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM, indiferent de postul pe care-l ocupă în ierarhia instituției, are obligația de a respecta principiile fundamentale, normele, valorile etice și standardele profesionale de bună conduită din prezentul

¹ Codul de etică și deontologie profesională al personalului din cadrul Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară a fost avizat în ședința Consiliului științific din data de 05.12.2025.

Cod.

(2) Asumarea prezentului Cod reprezintă un angajament al întregului personal de cercetare științifică din cadrul ISPAIM referitor la promovarea valorilor și bunelor practici de integritate, a principiilor și normelor etice în activitatea de cercetare științifică.

Art. 5. – Prezentul Cod este elaborat în conformitate cu:

- a) *Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare*
- b) *Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;*
- c) *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;*
- d) *Dispoziția șefului Direcției generale pentru armamente nr. DA-16/2020 pentru aprobarea Codului de etică și deontologie al personalului de cercetare-dezvoltare-inovare din Ministerul Apărării Naționale;*
- e) *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării aprobat prin Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 21343/2024.*

Art. 6. – (1) Codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare științifică din cadrul ISPAIM este elaborat de Comisia de etică și deontologie profesională, avizat de Consiliul științific al institutului și aprobat de directorul ISPAIM.

(2) Orice modificări sau completări ale Codului trebuie să urmeze aceeași procedură ca în cazul elaborării acestuia.

Art. 7. – Prezentul Cod va fi postat pe pagina de Internet a ISPAIM.

CAPITOLUL II

Principii generale în activitatea de cercetare științifică

Art. 8. – Principiile generale care guvernează conduita profesională a personalului din cadrul ISPAIM sunt următoarele:

- a) **cinstea și corectitudinea** – principii conform cărora, în îndeplinirea sarcinilor profesionale, personalul de cercetare științifică trebuie să fie de bună-credință, onest, și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
- b) **deschiderea și transparența** – principii conform cărora activitatea de cercetare științifică desfășurată în cadrul institutului și rezultatele acesteia sunt publice și, astfel, aduse la cunoștința celor interesați de domeniul respectiv.
- c) **confidențialitatea** – principiu potrivit căruia este necesară păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflate în desfășurare sau recent finalizate și încă nepublicate, asupra evaluării proiectelor, precum și asupra persoanelor acuzate de fraudă și a a celor care fac o sesizare;
- d) **integritatea** – principiu potrivit căruia personalul de cercetare științifică își va exercita activitatea cu onestitate, spirit colegial, în deplină concordanță cu celelalte principii etice, fără nicio ingerință din exteriorul institutului;
- e) **imparțialitatea și nediscriminarea** – principii conform cărora personalul de cercetare științifică este obligat să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de obiectul de studiu, să nu se lase influențat de factori politici și ideologici;
- f) **integritatea morală** – principiu potrivit căruia personalului de cercetare științifică îi este interzis să își valorifice obiectul studiului în mod necuvenit, spre a obține foloase materiale ilicite prin utilizarea clandestină a produselor muncii de cercetare științifică către terțe părți, în afara situațiilor în care institutul aprobă cooperarea cu alte entități din țară sau străinătate (parteneri instituționali de cooperare);

g) **libertatea de gândire și exprimare** – principii conform cărora personalul de cercetare poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea regulilor statului de drept și a bunelor moravuri;

h) **profesionalismul** – principiu conform căruia personalul de cercetare științifică are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate.

Art. 9. – Codul de etică și deontologie profesională pune accent pe dezvoltarea și consolidarea discernământului moral al personalului de cercetare științifică din cadrul ISPAIM, în concordanță cu valorile și principiile organizaționale.

Art. 10. – La principiile prevăzute la art. 8, se adaugă normele de bună conduită în activitatea de cercetare științifică stabilite prin alte acte normative valabile la nivel național sau internațional, care includ:

- a) norme de bună conduită în activitatea de cercetare științifică;
- b) norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare a rezultatelor cercetării științifice, inclusiv în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice europene, în cadrul unor granturi sau finanțări;
- c) norme de conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării științifice și a cercetătorilor științifici din ISPAIM în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea de cercetare;
- d) norme de conduită în funcțiile de conducere în activitatea de cercetare științifică.

CAPITOLUL III

Drepturile și obligațiile cercetătorilor științifici

Art. 11. – Cercetătorii științifici din cadrul ISPAIM se bucură de dreptul de a desfășura cercetarea științifică în condiții optime, în conformitate cu planurile de cercetare propuse și aprobate potrivit Regulamentului de organizare și funcționare al ISPAIM.

Art. 12. – (1) Cercetătorii științifici din cadrul ISPAIM au următoarele drepturi specifice în activitatea de cercetare științifică:

- a) utilizarea corespunzătoare a aparaturii electronice și consumabilelor, potrivit regulilor stabilite la nivelul institutului și Ministerului Apărării Naționale (MAPN);
 - b) utilizarea resurselor din cadrul bibliotecii institutului, precum și a altor biblioteci și a arhivelor existente la nivelul MAPN sau în afara acestuia;
 - c) au acces gratuit la baze de date și reviste naționale și internaționale de prestigiu, pe cheltuiala institutului, în limita fondurilor la dispoziție;
 - d) garantarea dreptului de a-și publica și difuza rezultatele cercetării, precum și de a-și exprima opiniile profesionale, cu obligativitatea respectării regulilor specifice stabilite la nivelul MAPN.
- (2) În afara drepturilor prevăzute la alin. (1), cercetătorii științifici din cadrul ISPAIM beneficiază și de drepturile prevăzute în Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare (timp de lucru, salariu, concediu de odihnă etc.).

Art. 13. – Libertatea modului de desfășurare a activității de cercetare științifică se asigură prin:

- a) accesul liber la sursele de informare și documentare;
- b) schimbul liber de idei;
- c) neamestecul unor factori externi în activitatea de cercetare științifică;
- d) valorificarea optimă a produselor de cercetare științifică;
- e) libertatea de a stabili, în condițiile legii și cu respectarea Strategiei de cercetare-dezvoltare a ISPAIM, colaborări de cercetare științifică cu organizații de profil din țară și/sau străinătate.

Art. 14. – Cercetătorii științifici din cadrul ISPAIM au obligația de a respecta planificarea existentă, agenda de lucru stabilită și avizată de Consiliul Științific și de a elabora studiile, articolele, cărțile, analizele și alte materiale solicitate de conducerea institutului sau de eșaloanele superioare, cu respectarea prevederilor din fișele posturilor.

Art. 15. – Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM are obligația să respecte următoarele reguli:

- a) să dea dovadă de integritate morală în cercetarea științifică – esențială pentru progresul cunoașterii;
- b) să dovedească cinste față de propria persoană și față de celelalte persoane care desfășoară activitate de cercetare științifică – un element de bază pentru buna conduită;
- c) să evite orice acțiuni/abordări care pot aduce prejudicii și pot conduce la o imagine nepotrivită a activității de cercetare științifică în cadrul institutului și al MAPN;
- d) să se comporte astfel încât să construiască, mențină și consolideze încrederea publicului în onestitatea, corectitudinea, obiectivitatea și imparțialitatea sa în desfășurarea activităților de cercetare științifică în cadrul ISPAIM – să nu accepte cadouri, servicii, avantaje de natură materială sau personală și alte foloase necuvenite.
- e) Să folosească instrumentele specifice Inteligenței artificiale într-un mod etic, transparent.

Art. 16. – Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM trebuie să respingă posibile conflicte de interese și incompatibilități. Pentru evitarea unor astfel de situații, acesta are următoarele obligații:

- a) să furnizeze informații legate de interesele financiare, care pot intra în contradicție cu activitățile de cercetare științifică;
- b) să furnizeze informații privind implicarea în organizații bazate pe valori religioase, politice sau de orice altă natură, care ar putea influența activitatea de cercetare științifică;
- c) să declare imediat conflictul de interese și incompatibilitatea în care s-ar putea afla la un moment dat și să-și clarifice poziția față de această situație.

Art. 17. – (1) În activitatea de cercetare științifică din cadrul ISPAIM nu sunt admise discriminări pe criterii de rasă, vârstă, etnie, origine socială, orientare sexuală, religioasă, politică sau generată de existența unor situații de handicap, precum și alte tipuri de discriminare.

(2) Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM este obligat să asigure egalitatea de șanse și să aplice, cu obiectivitate, criteriile de evaluare a competenței profesionale.

Art. 18. – (1) În activitatea de cercetare științifică din cadrul ISPAIM este respectat și protejat dreptul la proprietate intelectuală, astfel încât întregul personal care participă la diferite stadii ale unor cercetări științifice cu rezultate publice să fie menționat, evidențiat, popularizat în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii meritelor.

(2) Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM are obligația de a respecta dreptul de autor al operei pe care o utilizează în realizarea oricărei lucrări de creație intelectuală, prin citarea corectă și/sau indicarea sursei de documentare.

Art. 19. – (1) În cadrul ISPAIM se respectă principiul transparenței în activitățile care privesc evaluarea, angajarea, promovarea, utilizarea și valorificarea resurselor ISPAIM.

(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) sunt publicate pe pagina de internet a institutului, cu respectarea regulilor stabilite la nivelul MAPN privind protecția informațiilor.

(3) Sunt exceptate de la publicare următoarele date:

- a) informațiile care prin lege sunt definite ca fiind confidențiale;
- b) datele personale ale personalului care desfășoară activitate de cercetare științifică;
- c) datele care fac obiectul înregistrării de mărci, indicații geografice, design/modele, nume de domeniu și drepturi de autor.

Art. 20. – (1) Relațiile ce se stabilesc între personalul de cercetare științifică și celelalte persoane din cadrul ISPAIM trebuie să se bazeze pe corectitudine, colaborare, respect reciproc, solidaritate profesională, precum și pe dialogul rațional și schimbul de argumente.

(2) În activitatea de cercetare științifică este respectată demnitatea fiecăruia, într-un climat de cooperare, liber de orice manifestare și formă de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare.

(3) Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM are obligația de a respecta autoritatea funcțiilor și structurilor de conducere ale ISPAIM și ale eșaloanelor superioare, în conformitate cu legislația în vigoare, regulamentele militare și reglementările interne.

Art. 21. – (1) Cooperarea și colegialitatea în cadrul echipelor și grupurilor de cercetători științifici din ISPAIM constituie parte a măsurilor de prevenire a erorilor științifice și a fraudei, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea valorii produselor științifice.

(2) Cooperarea științifică trebuie să permită schimbul de idei, criticile constructive și verificarea reciprocă a rezultatelor cercetării științifice.

(3) Cooperarea științifică trebuie să încurajeze dezvoltarea și interesul echipelor și grupurilor de cercetători științifici în elaborarea de proiecte în comun, în scopul creșterii competitivității activității de cercetare științifică.

(4) Se va acorda atenție deosebită respectării proprietății în indiviziune rezultată din participarea cercetătorilor în calitate de coautori la volume sau articole colective.

Art. 22. – Sunt interzise și supuse sancționării următoarele acțiuni în activitatea de cercetare științifică din cadrul ISPAIM:

- a) prejudicierea, în orice mod și prin orice mijloace, a prestigiului institutului;
- b) dezinformarea;
- c) atingerile aduse onoarei, reputației și demnității persoanelor din propria instituție și din alte instituții de profil.

Art. 23. – (1) Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM recunoaște și respectă prevederile legislației în vigoare din domeniul cercetării științifice existente la nivel național și internațional.

(2) Personalul de cercetare științifică din cadrul ISPAIM trebuie să cunoască obiectivele prevăzute în *Strategia de cercetare-dezvoltare a MAPN* și *Strategia de cercetare-dezvoltare a ISPAIM* și să contribuie la realizarea acestora.

CAPITOLUL IV

Soluționarea sesizărilor privind abaterile de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică

Art. 24. – (1) La nivelul ISPAIM se înființează, pe lângă Consiliul științific al ISPAIM, o Comisie de etică și deontologie profesională.

(2) Rolul comisiei prevăzute la alin. (1) este de a sprijini respectarea regulilor de etică și deontologie profesională, prevăzute în acest Cod, de către personalul care desfășoară activități de cercetare științifică în cadrul ISPAIM și pentru soluționarea sesizărilor privind abaterile de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică.

Art. 25. – Pentru desfășurarea activității acesteia, Comisia de etică și deontologie profesională propune, în termen de o lună de la intrarea în vigoare a acestui Cod, un Regulament de organizare și funcționare, care este avizat de către Consiliul științific al ISPAIM și aprobat de către directorul ISPAIM.

Art. 26. – (1) Structura și componența Comisiei de etică și deontologie profesională sunt propuse, anual, de Consiliul științific al institutului și aprobate, prin ordin de zi pe unitate, de către directorul ISPAIM.

(2) Membrii Comisiei de etică și deontologie profesională sunt persoane care desfășoară activități de cercetare științifică, cu prestigiu profesional și autoritate morală.

(3) Nu pot fi membri în Comisia de etică și deontologie profesională următoarele persoane:

- a) directorul ISPAIM;
- b) directorul adjunct al ISPAIM;
- c) persoanele care au săvârșit abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică, care se află în curs de analiză și soluționare a abaterilor respective de către Comisia de etică și deontologie profesională sau sunt în curs de executare a sancțiunilor dispuse de conducerea institutului, potrivit prevederilor art. 32.

CAPITOLUL V

Abaterile de la principiile Codului de etică și deontologie profesională și sancționarea acestora

Art. 27. – Constituie abateri de la normele de bună conduită prevăzute la art. 10 lit. a), în măsura în care acestea nu sunt infracțiuni potrivit legii penale, următoarele:

- a) falsificarea (confeccionarea) de rezultate sau date științifice și prezentarea lor ca date reale;
- b) falsificarea sau ascunderea unor date și uzul de date și informații false de natură să deturneze rezultatele cercetării de la adevărul științific și să îi aducă utilizatorului recunoaștere și beneficii materiale;
- c) împiedicarea nejustificată, hărțuirea sau sabotarea activității de cercetare a unor cercetători științifici din cadrul ISPAIM, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la calculatoare, bibliotecă și alte materiale existente în baza de date a institutului;
- d) blocarea, avarierea, distrugerea intenționată a aparaturii electronice, echipamentelor, documentelor și materialelor de cercetare, pe suport fizic sau electronic, pentru a împiedica sau încetini munca cercetătorilor științifici.

Art. 28. – Constituie abateri de la normele de bună conduită prevăzute la art. 10 lit. b), în măsura în care acestea nu sunt infracțiuni potrivit legii penale, următoarele:

- a) plagiatul;
- b) autoplgiatul;
- c) includerea abuzivă în lista cu coautori ai unei publicații științifice, a uneia sau a mai multor persoane care în realitate nu au contribuit la realizarea lucrării, respectiv excluderea unor coautori reali;
- d) includerea în lista de autori ai unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- e) nerespectarea proprietății în indiviziune dată de participarea în calitate de coautor de articole sau volume colective.
- f) publicarea sau diseminarea neautorizată a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate, în urma obținerii accesului fraudulos la acestea;
- g) asumarea de către un autor a unor idei, creații, studii care în realitate au fost realizate de alt autor, fără a menționa acest lucru;
- h) preluarea ulterioară, fără necesara citare și fără menționarea paternității autoriale, a unor părți din texte scrise în coautorat, în lucrări sub semnătură proprie sau în alte lucrări realizate împreună cu alți coautori față de lucrarea inițială.
- i) introducerea deliberată de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru posturi de cercetare, pentru abilitare sau pentru posturi didactice universitare;
- j) deturnarea unor fonduri de cercetare;

- k) neinformarea echipei de cercetare înaintea începerii activității la un proiect de cercetare, cu privire la drepturile și obligațiile contractuale;
- l) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, sesizărilor, rapoartelor de cercetare etc.;
- m) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri nesemnificative;
- n) neraportarea corectă a rezultatelor cercetării în situația când acestea nu susțin ipotezele de lucru asumate anterior sau contravin intereele autorilor cercetării.
- o) nerecunoașterea erorilor proprii.

Art. 29. – Constituie abateri de la normele de bună conduită prevăzute la art. 10 lit. c), în măsura în care acestea nu sunt infracțiuni potrivit legii penale, următoarele:

- a) nedeazăluirea situațiilor de conflicte de interese și a incompatibilităților în realizarea sau participarea la evaluări;
- b) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- c) favorizarea unor candidați în detrimentul altora, în cadrul examenelor de angajare a cercetătorilor științifici sau de avansare în grad profesional a acestora prin aplicarea arbitrară a baremului, omiterea unor elemente sau introducerea în fals a unora pe care candidații nu le-au inclus, precum și tentativa de a oferi acces ilicit unor candidați la subiectele de examinare;
- d) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de rasă, vârstă, etnie, origine socială, orientare sexuală, religioasă, politică sau generată de existența unor situații de handicap, precum și alte tipuri de discriminare.

Art. 30. – Constituie abateri de la normele de bună conduită prevăzute la art. 10 lit. d), în măsura în care acestea nu sunt infracțiuni potrivit legii penale, următoarele:

- a) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor elaborate de persoanele din subordine;
- b) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude, până la gradul al IV-lea inclusiv;
- d) obstrucționarea voluntară a activității Consiliului științific al ISPAIM și a Comisiei de etică și deontologie profesională în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică din cadrul institutului;
- e) nerespectarea prevederilor și a procedurilor legale privind normele de bună conduită în activitatea de cercetare științifică prevăzute în Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, în Codul de etică și deontologie al institutului și în Regulamentul de organizare și funcționare al institutului, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de Comisia de etică și deontologie profesională sau Consiliul Național de Etică ori tergiversarea aplicării acestora.

Art. 31. – Următoarele situații pot, de asemenea, să atragă răspunderea etică prin asociere la abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică:

- a) participarea activă în abateri săvârșite de alte persoane;
- b) cunoașterea abaterilor săvârșite de alte persoane și nesesizarea Comisiei de etică și deontologie profesională prevăzută la art. 24 sau a Consiliului Național de Etică;
- c) coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;
- d) neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere și/sau de coordonare a activităților de cercetare științifică.

Art. 32. – (1) Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare științifică, conducerea ISPAIM poate aplica personalului de cercetare științifică, potrivit competențelor, una din următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
- c) interzicerea, pe o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice destinată cercetării științifice;
- d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la concurs pentru ocuparea unei funcții cu grad superior de cercetare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;
- e) îndepărtarea persoanei/persoanelor respective din echipa de realizare a proiectului;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) nu absolvă pe cei vinovați de aplicarea altor prevederi ale legislației în vigoare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 33. – Institutul consideră prezentul Cod de etică și deontologie profesională un instrument de prevenire și descurajare a încălcării normelor eticii.

Art. 34. – (1) Prezentul Cod intră în vigoare la data aprobării acestuia de către directorul ISPAIM, ca urmare a avizării lui de Consiliul Științific al ISPAIM, cu majoritatea simplă a voturilor membrilor acestuia.

(2) Codul poate fi revizuit anual sau ori de câte ori se impune, urmând aceeași procedură ca la elaborarea acestuia.

(3) Prezentul Cod se completează cu prevederile legislației în vigoare.

**PREȘEDINTELE COMISIEI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ A
INSTITUTULUI PENTRU STUDII POLITICE DE APĂRARE ȘI ISTORIE MILITARĂ**

dr. Șerban-Filip CIOCULESCU

GLOSAR DE TERMENI ȘI EXPRESII

În sensul prezentului Cod, următorii termeni sunt definiți după cum urmează:

- a) **autoplagiat** – expunerea într-o operă scrisă sau în format electronic (articol științific, studiu, carte, capitol de carte etc.), inclusiv într-o comunicare orală, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere ale aceluiași autor sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- b) **buna conduită** – set de reguli etice și profesionale ce trebuie aplicate în scopul realizării unor acțiuni specifice cercetării științifice;
- c) **coautor al unei publicații** – orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- d) **confeccionarea de rezultate sau date** – raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- e) **conflict de interese** – situația de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică, ce are un interes personal² care influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare științifică și obținerea de granturi sau contracte de cercetare;
- f) **denigrare** – acțiunea de discreditare, defăimare sau punere într-o lumină nefavorabilă, cu rea credință, a altor persoane implicate în activitatea de cercetare științifică, a calităților, manifestărilor și realizărilor de cercetare științifică ale acestora;
- g) **eroare** – greșeală neintenționată, datorată insuficienței informări și/sau practici profesionale ori entuziasmului științific exagerat;
- h) **evaluare** – aprecierea propunerilor de proiecte, a proiectelor și a rezultatelor cercetării științifice, cât și a resursei umane și a entităților de cercetare științifică, prin folosirea unor criterii calitative și cantitative;
- i) **falsificarea de rezultate sau date** – raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite; manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor; alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate;
- j) **frauda** – acțiunea deliberată de confeccionare a datelor și rezultatelor, falsificarea, plagierea, înstrăinarea ilicită a rezultatelor cercetării științifice sau alte procedee care se abat de la bunele practici acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unor avantaje cum ar fi prestigiul științific, finanțări, conducerea de proiecte sau acceptarea rapoartelor de cercetare;
- k) **integritate** – trăsătură a personalului de cercetare științifică care implică respectarea unor valori precum onestitatea, responsabilizarea, verificabilitatea, validitatea cunoașterii și transparența în procesul de cercetare;
- l) **interes personal** – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul de cercetare prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;
- m) **notificare** – comunicarea scrisă făcută unei persoane, reclamată pentru fraudă în activitatea de cercetare științifică;
- n) **paternitate** – calitatea de autor sau co-autor al unui produs științific;

² Interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al IV-lea inclusiv sau pentru instituția de cercetare științifică din care face parte.

- o) **plagiat** – expunerea într-o operă scrisă sau în format electronic (articol științific, studiu, carte, capitol de carte etc.), inclusiv într-o comunicare orală, a unor texte, expresii, demonstrații, date ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- p) **produs științific** – publicație obținută în urma unei activități de cercetare științifică și care face obiectul proprietății intelectuale;
- q) **proprietate intelectuală** – drepturile de autor pentru diferite categorii de lucrări, cu caracter științific sau didactic sau de popularizare;
- r) **responsabilitate** – atitudine prin care personalul de cercetare științifică își asumă obligativitatea de a păstra integritatea în activitatea de cercetare științifică, cât și consecințele nerespectării acestei obligații;
- s) **standard profesional** – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită a personalului de cercetare științifică.

Nr. 7-128 din 01.09.2026

APROB
DIRECTORUL INSTITUTULUI PENTRU STUDII
POLITICE DE APĂRARE ȘI ISTORIE MILITARĂ

Carmen-Sorina RÎNOVEANU

În conformitate cu prevederile art. 34 alin. (2) din *Codul de etică și deontologie profesională al personalului din cadrul Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară, care desfășoară activități de cercetare științifică*, acesta se modifică și se completează¹, după cum urmează:

1. La articolul 5, litera b) se modifică astfel:
„b) *Legea nr. 199/2023 a învățământului superior*, cu modificările și completările ulterioare;”
2. La articolul 5 se introduce o nouă literă astfel:
„c¹) *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4665/2026 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică din organizațiile de cercetare;*”
3. La articolul 15, litera e) se modifică astfel:
„Să utilizeze instrumentele specifice inteligenței artificiale în activitatea de cercetare științifică cu respectarea principiilor integrității științifice, transparenței și responsabilității profesionale”.
4. Articolul 25 se modifică astfel:
„Art. 25 - Pentru desfășurarea activității acesteia, Comisia de etică și deontologie profesională propune un Regulament de organizare și funcționare, care este aprobat de către Consiliul științific al ISPAIM.”
5. La articolul 26, alineatul (1) se modifică astfel:
„(1) Structura și componența Comisiei de etică și deontologie profesională sunt propuse, pentru un mandat de 4 ani, de Consiliul științific al institutului și aprobate, prin ordin de zi pe unitate, de către directorul ISPAIM.

**PREȘEDINTELE COMISIEI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
A INSTITUTULUI PENTRU STUDII POLITICE DE APĂRARE ȘI ISTORIE MILITARĂ**

dr. Șerban-Filip CIOCULESCU

¹ Modificările și completările la Codul de etică și deontologie profesională al personalului din cadrul Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară au fost avizate în ședința Consiliului științific al ISPAIM din data de 01.09.2026.